

חינוך בפרהסייה

המאורע המרגש ביותר אירע בי יום החמישי אחרי-הצהריים. באולם-הכניסה הגדול של מלון פנטה בלונדון ישבו ועמדו עשרות אנשים. רבים מהם היו באי הכינוס שעמד להיפתח למחרת היום. לדיון בנושא "השלום והפלטסטינים".

אחד מאלה היה ד"ר עיסאם סארטאווי, שנחמנה מטעם איסר עראפאת כראש מישלחת אש"ף בכינוס.

מבעד לדלת נכנס האלוף (מיל.) מתת יהו פלד, אחד המוזמנים הישראליים, שי בא ישר מירושלים.

ואז קרה הדבר: סארטאווי, מי שהיה ראש אירגון-פידאיון עצמאי שביצע פעולות-איבה נגד ישראל, והחמנה עתה עם הנהגת פתח, ניש אל האלוף הישראלי, מי שהיה חבר המטכ"ל של צה"ל ואחד מי אדריכלי הניצחון הישראלי במלחמת המת ששתי-הימים, והיבט אותו ל" עיני הקהל.

כעבור כ־30 שעות. לקראת תום הכנס, אמרה חברת-פרלמנט מגרמניה, לנליטה פון-בוטר: "לולא ראיתי במו עיני איך ישבו כאן זה בצד זה אישים מאש"ף ומישראל, ודנים ברוח טובה על בעיות השלום. לא הייתי מאמינה. בשבילי זוהי חוויה בלתי-נשכחת. היא שינתה לגמרי את השקפתי על סיכויי השלום."

בלבי שלי נחרתה סצנה בתום היום הראשון של הדיונים. משתתפי-הכנס, אוסף בינלאומי של אישים, הסתודדו בי מסיבת-קוקטייל בלתי-פורמלית, כשהם עורכים סיפורים ומחליפים דברים. עמדתם במוקד ההמולה עם עיסאם סארטאווי ושוחחתי עימו, כאשר קרא לו משהו מן הצד.

"אנא, שמור לי רגע על התיק שלי," אמר סארטאווי, בהיסח-הדעת, והגיש לי תיקי-גימט-בוטל. כעבור כמה דקות חזר, והחזירתי לו את המיזוודה הקטנה. לפתע פרץ בצחוק. "התיק הזה מלא מיסמכים של

אש"ף", אמר, "אילו ראה מישהו שנתתי אותו לשמירה לאיש ציוני נני מישראל, היה חושב שהשתי תעתי!"

עיתונאי בריטי, ששמע את הדברים, פקח את עיניו בתדהמה. "אני לא מאמין!" הפליט.

..עדאפאח חוביל לשלום"

היו הדבר העיקרי שקרה בלונדון — המפגש הגלוי, הפומבי, של ציונים מישראל ואישים בכירים מאש"ף.

אין זו הפעם הראשונה שאנשי אש"ף נפגשים עם ישראלים. אני עצמי מקיים מגעים כאלה מאז ראשית 1974 — זה למעלה משלוש וחצי שנים.

אין זו הפעם הראשונה שנפגשות מיש"חות רשמיות מאש"ף ומישראל. מאז קיץ 1976, נערכו פגישות רבות של מישלחות מטעם אש"ף והמועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני, בצורה רשמית אך חשאית.

אולם זוהי הפעם הראשונה שי פגישה כזאת נערכת בפומבי, בנייה כחות אישים בינלאומיים וטובי הית עיתונות הכותבת, לשם דיון גלוי על בעיות השלום והיחסים בין ישראל ואש"ף.

ציונים נפגשים עם חברי אש"ף למען השלום, הכתיר העיתון הבריטי המכובד, גארדיאן, את ידיעתו על הכנס.

בחוף נערכה הפגנה של סטודנטים ערביים, מטעם חזית-הסירוב, אחד המפגשים נופף דגל פלסטיני ענקי. האחרים נשארו כרוות בנוסח: "זוהי בגידה של אש"ף!" "ד"ר סארטאווי — אתה בוגד!" וכי דומה (ראה מיסגרת).

באותה שעה סיפר לנו אחד הישראלים, שטילפן ארצה כי שידורי ישראל הודיעו על הכנס ועל השתתפותו בו, בנימה של גינוי.

ואילו בתוך האולם ישבו זה בצד זה, ישראלים ופלסטינים, דנו על בעיות השלום, התווכחו, חלקו זה על זה, הסכימו זה עם זה, הגיבו איש על דברי רעהו/אויבו. הם המשיכו בוויכוח זה גם כאשר נסי תיימו הישיבות, כחדרי-האולם, בי חדרים פרטיים, במיפדרונות, במעי ליות.

עד כדי כך שסעיד המאמי היה צריך להזכיר לכולם: "אנחנו חושבים שהישראלים כאן הם אנשים נחמדים, והישראליים כאן חושבים שאנחנו אנשים נחמדים. אבל לא זה חשוב, אנחנו צדדים לסיכוד, אנחנו אויבים. דווקא מפני שי אנחנו אויבים, אנחנו זקוקים לשלום. ידני דים אינם זקוקים לכינון שלום ביניהם!"

סיכון מחושב

שבאנו ללונדון, היו בליבנו חשייה שיה לאימעטים. מבחינתנו, הישראליים, היה זה סיכון מחושב.

הסימני הלוונדוני על הנושא, שלום והפלטסטינים" נערך מטעם גוף הקרוי ה"חלק הבריטי של האגודה הפולמוטרית לשינוי-פעולה אירופי-ערבי. זהו, כמובן, גוף פרו-ערבי. יכולנו לחשוש שמא יקרו בכנס דברים שלא יהיו לרוחנו.

היה ברור לנו ששוב הדבר שכלכנס ייערך דווקא מטעם גוף מסוג זה. לגבי הנהגת אש"ף הייתה ההשתתפות בכנס פומבי, פניס-אלי-פניס עם מישלחת ציונית מיש"ראל, צעד מהפכני קדימה. היה לה יותר קל לעשות את הצעד הזה כשהמארח הוא גוף פרו-ערבי.

כמשך היוםמים התבררו החששות שלנו לחלוטין. המארחים הקפידו לשמור על איוון, לא עשו דבר שלא היה לרוחנו, יצאו מגדרם כדי לציין את השתתפותם של הישראליים

"יזומה בוגדנית של אש"ף"



כרוז זה מטעם חזית-הסירוב הפלסטינית, בחתימת "האגודה הכללית של הסטודנטים הערביים בבריטניה ובאירלנד", השייכת לחזית-הסירוב, הופץ בהפינה שנערכה בפתח מלון "פנטה" בלונדון, בשעה שנורך בו הסמינר. להלן נוסח הכרוז, המזכיר במידה רבה את סיגנון חסידי ארץ-ישראל השלמה בישראל:

ב־30 בספטמבר וב־1 באוקטובר נערך מיפגש בין כמה נציגים בכירים של אירגון השיחור פלסטין ונציגים של הישות הציונית. פגישה זו באה בשעה שארצות-הברית והמישטרים הריאקציוניים הערביים עושים מאמצים רבים כדי לכנס את ועידת-ז'נבה, וכדי לחוץ על הגוף המתקרא "מדינת ישראל" לקבל את נציגי אש"ף כוועידה.

יש להזכיר כי בחודש מאי האחרון התקיימה בפאריס פגישה בין נציגים בכירים של הישות הציונית וד"ר עיסאם סארטאווי, נציג אש"ף. פגישה זו גונתה על-ידי ההמונים הערביים בכלל, ועל-ידי הערבים הפלסטיניים בפרט, מפני שזהו צעד לקראת משאומתן כולל עם המישטר הציוני.

הפגישה הזאת (הסמינר בלונדון) מהווה את אחת היוזמות הבוגדניות של אש"ף, כי משתתפים בה ד"ר עיסאם סארטאווי ומר האלד אל-חסן, נציגים בכירים של אש"ף, יחד עם נציגים אחרים של אש"ף מלונדון, מפאריס, מבריסל ומקפריסין. כן משתתפים בפגישה זו אנשים פלסטיניים בולטים מן השטחים הכבושים, כגון מר תופיק יואד, ראש עיריית נצרת וראש-העירייה של רמאללה. אישים ערביים אחרים (בפגישה) הם מר מוחמד מהדי ומר מוחמד סיד-אחמד, עורך העיתון המצרי "אל-אחרם".

הנציגים הציוניים המשתתפים בפגישה זו הם הגנרל מתתיהו פלד ומר אורי אבנרי, חברי-כנסת לשעבר. שניהם קיימו פגישה עם ד"ר עיסאם סארטאווי בפאריס בחודש מאי האחרון, יחד עם שני עורכים ציוניים אחרים של עיתון.

הפגישה של היום מסוכנת לעיני הערבי יותר מאשר הפגישות הקודמות, שנערכו בפאריס במאי, ופגישות אחרות של המלך חסן ממארוק והמלך חוסיין מירדן עם נציגים ציוניים. כי המטרה שמאחרי פגישות אלה היא לקדם את המשאומתן בין הערבים והציונים, כדי לאלץ את ההמונים הערביים ולשכנע אותם ולקבל את העיקרון של משאומתן, עקרון שפרושו שלילת הזכויות הלאומיות של העם הפלסטיני והכרה בגוף המתקרא "מדינת ישראל". לכן אנו קוראים לכל האנשים שחוריה-החרות לעמוד איתנים ומאוחדים מול פגישות כאלה. כי אחת המטרות שלהן היא להפוך את אש"ף מאירגון מהפכני, המנהל מילחמת-שיחור לאומית נגד הברית הציונית-האימפריאליסטית, לאירגון דיפלומטי בלבד, הפועל בשיתוף עם הציונות, האימפריאליזם והרזי אקציה הערבית.

היו ההמונים הערביים שלנו, הדוחים פיתונות-נפול! הידד לפטריוטים הפלסטיניים! תהילה בת-אלמוות לקדושינו, שמסרו את חייהם למען עניי עמנו! (מובן מאליו שכימעט כל הפרטים בכתוב זה בדיוק גווחות, הסיגנון האנגלי קולקל, ורוב השמות משובשים.)

לים ואת חשיבות כוחות-השלום בישראל.

הם מילאו בקפדנות את הבטחתם שלא יתקבלו בתום הכנס שום החלטות, אלא יהיה רק סיכום שיפרט את עמדת הצדדים. הסיכום, שהובא על-ידי מייכל אדמס (ראה מיסגרת) היה אובייקטיבי לחלוטין, והגדיר נכונה את הדברים שנאמרו.

המשתתפים הישראליים, שהוזמנו אי-שית, כללו מלבד שני חברי המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני (מתי פלד ואני), את הד"ר חיים דריקר דרבקין, איש מפ"ם, ראש מועצת הירחון ניו-אוסטוק; העיתונאי ד"ר אמנון קפל"י; וראש עיריית-נצרת, ח"כ רקה תופיק יואד. מהשטחים המוחזקים הוזמנו ראש עיריית רמאללה, כרים חלף, ומרצה צעיר ממיכללת ביריז'ה, ד"ר נאפו נואל, שהתחנך בארצות-הברית ושבלט בגישתו השקולה והמפוכחת.

מטעם אש"ף באו ד"ר עיסאם סארטאווי, חבר הנהגת פתח; סעיד המאמי, נציג אש"ף בלונדון; ד"ר אליאס שופאני, חבר המועצה הלאומית הפלסטינית, הניך האוניברסיטה העברית (ספרות ערבית) שעבר ללונדון והמנהל עתה את המחלקה העברית באחד ממוסדות-המחקר של אש"ף; וכמה אישים פחות בולטים.

אחת הדמויות המרכזיות בכנס היה, בלי ספק, מוחמד סיד-אחמד, מעורכי אל-אחרם הקאהירי, הוגה-הדעות שגרם לי סנסציה עולמית בסיפור המנתח את ה מצב שיתהווה במרחב אחרי כינון השלום הישראלי-ערבי. לכמה דקות נכנס לאולם המנהיג הפלסטיני הישיש, מוסה עלאמי, ידיו של דויד בן-גוריון.

רשימת-המשתתפים נראית כמו רשימת המיומי בענייני המירוה התיכון — כתרי סר חבריי-פרלמנטים מרחבי אירופה; הר גנרל אוד בול מגורווגיה, מי שהיה ראש משקיפי האו"ם; כחצי תריסר שגרירים בריטיים לשעבר בארצות-ערב; משקיפים רשמיים מטעם מישר-החוץ הבריטי והי שגרירות האמריקאית; המומחים לענייני המרחב של העיתונים הבריטיים החשוריים; ורבים מאנשי הצמרה האינטלקטוראלית של לונדון.

הצהרת סארטאווי

אחד האישים הבולטים ביותר בי כנס היה, בלי ספק, סארטאווי. רוב הנוכחים ראו לראשונה את האיש, שהתיפרסם בעולם כולו כאשר עמד בראש המישלחת של אש"ף בשיחות עם המועצה הישראלית.

סארטאווי, מנתח-לב שהחל בקאריירה מזוהירה בארצות-הברית כאשר החליט לנטוש את הכל ולהקים אירגון-פידאיון (שהצטרף לאחר מכן לפתח), הוא דמות מרשימה. פנים צעירות, שערות-שיבה, אנגלית מצויינת, איש-שיחה מבריק ונואם משכנע. הכל ידעו שהופיע בלונדון כי נציגו האישי וכאי-אמונו של יאסר עראפאת. הכל ידעו גם שסיכון את חייו כדי לפתוח בדושיה איתנו בפאריס (אני שי חזית-הסירוב הגדירוהו כבר אז כי "בוגד", ואיימו להוציאו להורג). לכן הקי שיבו הכל לדבריו בכבוד.

אולם סארטאווי לא המתפק בי סיסמות. הוא הודיע מפורשות, על דעת הנהגת אש"ף, כי האירגון יכיר בעקרונות ההחלטה 242, כי תוספת ההכרה בזכויות הפלסטיניים, אם יוכטח לו שהאירגון יודי מן לז'נבה.

"כיום אין מציעים לנו שום דבר ממש", אמר בצורה מפוכחת. "רוצים שנכיר בישראל ושנשים על השוק את האירגון העיקרי שלנו, וכי מה שאומרים לנו הוא שתמורת זה מוכנים האמריקאים להיכנס עימנו לדושיה לא מספיק." אחד הקטעים החשובים ביותר של הי